

JPF 2009/85

Rechtbank Utrecht

21 januari 2009, 248907/FA RK 08-2899; LJN BH3029.

(Mr. Van Kalveen

Mr. Bongers

Mr. Stijnen)

[De vrouw] te [woonplaats],
nader te noemen: de vrouw,
advocaat: mr. E. van Asbeck-Plemp van Duiveland,
en
[de man] te [woonplaats],
nader te noemen: de man,
zonder advocaat.

Polygaam huwelijk

[WCH - 6]

» **Samenvatting**

Partijen zijn in augustus 2001 in Marokko met elkaar gehuwd. De vrouw verzoekt de rechtbank de echtscheiding uit te spreken. Ter zitting heeft de man verklaard dat hij ten tijde van het sluiting van het huwelijk met verzoekster getrouwd was met een andere vrouw en dat hij nog steeds met beide vrouwen is getrouwd.

De rechtbank stelt dat de echtscheiding uitsluitend kan worden uitgesproken indien het huwelijk wordt erkend. Op grond van art. 6 Wet Conflictenrecht Huwelijk kan de erkenning van een in het buitenland gesloten huwelijk worden onthouden indien de erkenning in strijd is met de Nederlandse openbare orde. Alleen als er daadwerkelijk strijd is met de fundamentele beginselen van het Nederlands recht en als er voldoende betrokkenheid is met de Nederlands rechtssfeer mag erkenning aan het buitenlandse huwelijk worden onthouden.

De vrouw woont sedert 1995 in Nederland en heeft sedert 2001 naast de Marokkaanse tevens de Nederlandse nationaliteit. Zowel de man als de vrouw bezitten bij het eerste huwelijk enkel de Marokkaanse nationaliteit. De rechtbank oordeelt dat de vrouw sterke banden had en heeft met Nederland. Hierdoor is de Nederlandse rechtssfeer er voldoende bij betrokken en is het huwelijk niet voor erkenning vatbaar.

De rechtbank wijst het verzoek tot echtscheiding af aangezien het huwelijk niet kan worden erkend.

» **Uitspraak**

1. Verloop van de procedure

(...; red.)

2. Vaststaande feiten

- Partijen zijn op 7 augustus 2001 te [woonplaats] (Marokko) met elkaar gehuwd.
- Hun huwelijk is duurzaam ontworpen.

- De man heeft de Marokkaanse nationaliteit, de vrouw de Marokkaanse en Nederlandse nationaliteit.
- De partijen hebben geen gezamenlijke minderjarige kinderen.

3. *Beoordeling van het verzochte*

De vrouw heeft verzocht de echtscheiding uit te spreken.

De man heeft daartegen geen verweer gevoerd.

Ter zitting heeft hij onweersproken verklaard dat hij ten tijde van de huwelijksluiting met de vrouw getrouwd was met een andere vrouw en dat hij met beide vrouwen nog steeds gehuwd is.

De officier van Justitie heeft ter zitting verzocht het onderhavige huwelijk niet te erkennen, omdat dit huwelijk als polygaam huwelijk in strijd is met de Nederlandse openbare orde. Daarom kan het verzoek tot echtscheiding niet worden toegewezen.

Mr. van Asbeck-Plemp van Duiveland heeft namens de vrouw gesteld dat het huwelijk in Marokko rechtsgeldig tot stand gekomen is, dat de echtscheiding overeenkomstig de beschikking van het Hof Den Bosch van 4 juli 1985 (NIPR 1986, 183) in Nederland kan worden uitgesproken en dat er geen sprake is van nauwe betrokkenheid van het huwelijk met Nederland.

De rechtbank stelt voorop – anders het Hof Den Bosch in de bovengenoemde uitspraak – dat het uitsluitend mogelijk is een echtscheiding uit te spreken, indien het huwelijk van partijen, dat rechtsgeldig gesloten is in Marokko, in Nederland kan worden erkend. Het is thans de vraag of daarvan sprake is.

Op grond van artikel 6 Wet Conflictenrecht Huwelijk kan aan een huwelijk dat in strijd is met de Nederlandse openbare orde in Nederland erkenning worden onthouden, onder meer in het geval een gehuwde man tijdens zijn huwelijk tevens met een andere vrouw trouwt.

Blijkens de Memorie van Toelichting dienen in beginsel polygame huwelijken te worden erkend. Met het uitblijven van erkenning dient, ook bij polygame huwelijken, terughoudend te worden omgegaan. Alleen als er daadwerkelijk strijd is met de fundamentele beginselen van het Nederlandse huwelijksrecht en als er voldoende betrokkenheid is met de Nederlandse rechtssfeer mag erkenning aan het buitenlandse huwelijk worden onthouden. Immers hoe minder banden partijen hebben met Nederland, hoe minder snel hun polygame huwelijk daadwerkelijk in strijd komt met waarden en beginselen die in Nederland voor fundamenteel gehouden worden.

Of hiervan sprake is, hangt sterk samen met de omstandigheden van het geval.

Voor zover bekend verblijft de vrouw sinds 24 mei 1995 in Nederland en heeft zij vanaf 7 mei 2001 naast de Marokkaanse tevens de Nederlandse nationaliteit. Daarna hebben partijen op 7 augustus 2001 in (Marokko) een polygaam huwelijk gesloten op de wijze die daar rechtsgeldig is. De man is pas nadien naar Nederland gekomen en verblijft sinds mei 2002 in Nederland. Hij heeft uitsluitend de Marokkaanse nationaliteit.

De eerdere vrouw van de man woont in Marokko en is daar gedurende haar hele huwelijk met de man blijven wonen.

Uit de bovenstaande feiten blijkt dat de vrouw sterke banden had en heeft met Nederland. Immers zij woonde al vóór haar huwelijk met de man in Nederland en heeft zich toen al laten naturaliseren tot Nederlandse. Verder hebben partijen nagenoeg hun gehele huwelijk in Nederland gewoond.

Deze maatschappelijke banden van partijen met Nederland zijn zodanig sterk, dat naar het oordeel

van de rechtbank de Nederlandse rechtssfeer en daarmee de Nederlandse fundamentele waarden en beginselen onaanvaardbaar in het geding komen. Het polygame huwelijk van partijen dient daarom als in strijd met de Nederlandse openbare orde te gelden en is dan ook niet voor erkenning vatbaar.

Aangezien het huwelijk van partijen niet kan worden erkend, zal de rechtbank het verzoek tot echtscheiding en het nevenverzoek afwijzen.

4. Beslissing

4.1. De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw af.

» Noot

Ten aanzien van de erkenning van een in het buitenland gesloten huwelijk zijn twee rechtsbronnen van belang, te weten het Haags Huwelijksverdrag 1978 (HHV 1978) en de Wet Conflictenrecht Huwelijk (WCH). Op grond van art. 9 HHV 1978 en art. 5 WCH worden buiten Nederland gesloten huwelijken die ingevolge het recht van de Staat waar de huwelijksvoltrekking plaatsvond rechtsgeldig zijn of nadien rechtsgeldig zijn geworden als zodanig erkend. Op deze erkenningsregel zijn echter uitzonderingen mogelijk. Op basis van art. 11 lid 1 onder 1 HHV 1978 mag erkenning worden geweigerd indien één der echtgenoten op het tijdstip van het tweede huwelijk reeds gehuwd was. Voorts dient uit de redactie van art. 6 WCH en de daarbij behorende uitleg in de Memorie van Toelichting te worden geconcludeerd dat een in het buitenland gesloten polygaam huwelijk *in beginsel* in Nederland moet worden erkend (*Kamerstukken II*, 1987-1988, 20 507, nr. 3, p. 9). In tegenstelling tot het Haags Huwelijksverdrag 1978 kent de WCH slechts één weigeringsgrond, te weten: aan een buiten Nederland gesloten huwelijk wordt erkenning onthouden indien deze erkenning onverenigbaar zou zijn met de Nederlandse openbare orde (art. 6 WCH). Hoewel er in het algemeen van uit gegaan wordt dat polygamie in strijd is met de Nederlandse openbare orde, leidt dit niet noodzakelijkerwijs tot de niet-erkenning van deze huwelijken in Nederland. Erkenning wordt namelijk slechts onthouden indien de Nederlandse rechtsorde er voldoende bij is betrokken.

De vraag rijst wanneer er sprake is van voldoende betrokkenheid met de Nederlandse rechtsorde. Factoren zoals de nationaliteit van de partijen en hun woonplaats spelen daarbij een rol. *In casu* bezit slechts één van de drie betrokkenen de Nederlandse nationaliteit, namelijk de verzoekster. Of hiermee voldoende betrokkenheid met de Nederlandse rechtssfeer bestaat, blijkt niet geheel duidelijk uit de literatuur en jurisprudentie. Volgens Vonken doet het feit dat de Nederlandse vrouw kennis heeft van het eerste huwelijk niet af aan het feit dat de Nederlandse rechtsorde hierbij voldoende betrokken is (Losbladige Personen- en familierecht, art. 6, aant. 10.2). De Rechtbank Utrecht heeft echter ook gekeken naar andere factoren, te weten de huidige woonplaats van de verzoekster en de huwelijksdomicilie van partijen bij het tweede huwelijk. Aangezien de verzoekster sedert 24 mei 1995 in Nederland heeft gewoond en de partijen nagenoeg hun gehele huwelijk in Nederland hebben gewoond, stelt de rechtbank vast dat de Nederlandse rechtssfeer voldoende betrokken is.

Het is derhalve interessant dat het bezit van de Nederlandse nationaliteit door de vrouw van het tweede huwelijk op zichzelf niet voldoende is geweest om voldoende betrokkenheid met de Nederlands rechtssfeer vast te stellen (in dezelfde lijn zie: Hof Amsterdam 12 november 1998, NIPR 1999, 137). De vraag blijft onbeantwoord of de rechtbank anders had geoordeeld als de vrouw niet in Nederland woonachtig was geweest, doch in het buitenland.

ICS